

Ionel BEJENARU,
Maria DIACONESCU

FILARET APROTOSOAIE (1920-2012) - „NEA FILUCĂ”

Provenit și „înrudit”, din și cu zona Săvenilor (n. 29 martie 1920, la Petricani – com. Știubieni), Filaret Aprotosoiaie era absolvent al liceului „C. Negruzzi” din Iași și al Facultății de Teologie din Cernăuți (1943), ale cărei studii i-au fost echivalate, ulterior, cu Facultatea de istorie, ajutându-l să devină profesor la Săveni.

Cu data de 1 iunie 1965, Sfatul Popular al Regiunii Suceava înființa Muzeul Raional Săveni în timp ce Sfatul Popular al Raionului Săveni hotărâsc „*să se pună la dispoziția muzeului localul fostului rateș al târgului Săveni (fost han), clădire construită prin sec. XVIII și care prin vechimea și arhitectura sa se constituie ea însăși un obiect de muzeu ce trebuie conservat*”. Aici i-a fost dat să lucreze ca director și muzeograf lui Filaret Aprotosoiaie (1970-1975). Reputatul profesor de istorie Constantin Cojocariu, el însuși fost director al Muzeului de Arheologie Săveni, avea să confirme – „Încadrat cu personal de specialitate (un director, trei muzeografi și un restaurator), Muzeul de Arheologie, împreună cu Muzeele din Suceava, Botoșani și Iași, a întreprins multe cercetări în zonă, îmbogățindu-și astfel fondul muzeistic. Amintim ca directori ai acestei instituții pe prof. Constantin Cojocariu, Eugen Coroamă, Filaret Aprotosoiaie și Napoleon Ungureanu și pe muzeografi prof. Ema Avârvări și Eugen Sârghi”¹.

Ca arheolog, Filaret Aprotosoiaie s-a implicat în cercetări arheologice în zona Săveni, atât de bogată din acest punct de vedere, bucurându-se de tovărășia unor arheologi de anvergură – Mircea Petrescu – Dâmbovița, Vladimir Dumitrescu, Silvia Marinescu – Bâlcu, Nicolae Zaharia, Emilia Zaharia, Anton Nițu, Aristotel Crășmaru, Paul Șadurschi, Alexandru Păunescu, Vasile Chirica, rezultatele conducând la îmbogățirea patrimoniului muzeistic al Muzeului de Arheologie din Săveni, dar și din Botoșani, totodată fiind valorificate în publicațiile Muzeului Județean Botoșani: *Din trecutul județului Botoșani, Hierasus, Acta Moldaviae Septentrionalis*, precum și în cunoscutul și valorosul *Repertoriul Arheologic al Județului Botoșani*, alcătuit de Alexandru Păunescu, Paul Șadurschi, Vasile Chirica (București, 1976).

În anul 1976, Filaret Aprotosoiaie, împreună cu Gh. Macarie, Ionel Bejenaru, Filaret Furtună, și-a pus semnătura pe antologia *L-au cunoscut pe Dumitru Furtună*, lucrare fericit dedicată centenarului nașterii renumitului cărturar dorohoiian, aducându-și aportul și la ridicarea bustului cărturarului din perimetrul Bisericii de lemn „Vârgolici” din municipiul Dorohoi.

Succint, acesta era Filaret Aprotosoiaie, „Nea Filucă”, cum I-au gratulat prietenii, devenit acum, în 2012, un OM care a fost.

Cursuri de perfecționare de 3 ani C.S.P.C. A fost profesor de istorie la Liceul Săveni, director al Muzeului de Arheologie Săveni (1970-1975). A fost preocupat mai ales de eneoliticul cucutenian, participând ca membru al colectivelor de cercetare arheologică la săpăturile de la Drăgușeni-Ostrov și Drăgușeni-Ocoale (1970). A colaborat în calitate de director al Muzeului de Arheologie Săveni cu Institutul de Arheologie „A.D.Xenopol” din Iași, publică împreună cu N. Zaharia și E. Zaharia în *Materiale, X, 1973*, „*Sondajul din așezarea de la Drăgușeni, „La Ocoale”, jud. Botoșani*”. Preocupat de îmbogățirea patrimoniului Muzeului de Arheologie din Săveni, a acordat o atenție deosebită investigațiilor și cercetărilor de suprafață – „*Cercetări arheologice efectuate în împrejurimile orașului Săveni*”, în *Din trecutul județului Botoșani*, 1974, pp. 157-175; „*Câteva noi puncte arheologice descoperite în zona Săvenilor și în împrejurimi*”, în *Hierasus*, 1979, pp. 121-129.

¹ Constantin Cojocariu, *Orașul Săveni. Monografie*, Edit. Axa, Botoșani, 2001.

FILARET APROTOSOAI (1920 - 2012). „MISTER FILUCĂ”

(Summary)

One of the outstanding characters of the present District Museum Botoșani was also Filaret Aprotosoai (1920 - 2012). In this capacity as a teacher of History in the town Săveni, the county of Botoșani, side by side with other famous educated people, he succeeded in laying the foundations of the Archaeology Museum from that place, where he was also the director between 1970 - 1975. He was fond of the Cucuteni Culture Archaeology and together with some famous university professors from Jassy, he performed archaeological diggings and researches in different settlements from the town's neighbourhood and surroundings of the town Săveni.

By his entire activity, he contributed to the enrichment of the museological inheritance of the museums from Săveni and Botoșani.